

ПРАВИЛНИК

О СПОРТСКИМ СУДИЈАМА У РАКЕТНОМ МОДЕЛАРСТВУ У ВАЗДУХОПЛОВНОМ САВЕЗУ СРБИЈЕ

Члан 1.

Овим Правилником утврђује се у складу са Општим спортским правилником ФАИ, Општим спортским правилником ВС Србије, и Спортским правилником део 4б- модели ракета, основни принципи о спортским судијама у ракетном моделарству.

РАЗВРСТАВАЊЕ

Члан 2.

Спортски функционери су лица која на спортским приредбама обављају одређене спортске функције.

У ВСС постоје следећи спортски функционери:

- Делегат
- Судија
- Међународни судија

Техничко особље су лица која на спортским приредбама обављају одређене помоћне спортске функције.

У техничко особље спадају:

- помоћне судије
- мерачи времена
- остало техничко особље такмичења (обрада података, писаари и сл.)

Члан 3.

Спортске судије у ракетном моделарству (у даљем тексту судије) су службена лица- спортски функционери, која на такмичењима, покушајима обарања рекорда и освајању значака, обављају радње у складу са спортским правилницима за ракетно моделарство, Општем спортском правилнику и овим Правилником.

Помоћник судије је техничко лице који је кандидат за звање спортског судије, али немају права на самосталан рад и одлучивање, већ само помажу у раду и упознаје се са пословима судије.

Мерач времена је техничко лице које обавља послове мерења времена лета модела по Правилнику за ракетно моделарство и Општим спортским правилником.

СТИЦАЊЕ ЗВАЊА

Члан 4.

Звање спортског функционера или техничког лица стиче се полагањем испита. Испит се састоји из два дела и то: теоријског и практичног.

Испиту може да приступи свака особа која није млађа од 15. година.

Теоријски део испита врши се путем писменог теста из познавања Спортског правилника ФАИ део 4б, Општег спортског правилника, Статута ВСС, Правилника о спортским судијама у ракетном моделарству, Правилника о такмичарским

дозволама, Упутства о делегатима на такмичењима ракетних моделара и Правилника о значкама у ракетном моделарству.

Време вршења тестова одређује испитна комисија, али не мање од 30 и не више од 60 минута.

Тестови се састоје:

- Мерач времена- из 20 питања. Задовољио је онај кандидат који има најмање 16 тачних одговора.
- Судија- из 30 питања. Задовољио је онај кандидат који има најмање 25 тачних одговора.

Тестове утврђују органи који су надлежни за доделу звања, односно овлашћено лице – председник Судијске комисије, а по овлашћењу Комисије за ракетно моделарство.

Тест се састоји из питања на која треба одговорити са ДА или НЕ, за мераче времена, а за судије мешовито, са одговорима ДА или НЕ и дописивањем и набрајањем одговора.

ПОЛОЖЕНИМ ТЕОРИЈСКИМ ДЕЛОМ ИСПИТА, КАНДИДАТ СТИЧЕ ЗВАЊЕ ПРИПРАВНИК- СУДИЈА ИЛИ МЕРАЧ ВРЕМЕНА.

Практични испит се полаже на такмичењима категорије за које се полаже кроз стажирање.

Стажирање је практична провера знања на такмичењима, и потребан је одређени ниво такмичења да би се исти оценио са ПОЛОЖИО или НИЈЕ ПОЛОЖИО. Аероклуб, чији члан стажира, води евиденцију о именованима и тражи од судије да писмено оцени кандидате за звања.

Стажирање се спроводи на:

- за Мерача времена: на 2 такмичења.
- за Судију: на 3 такмичења 2 и 3. категорије (врши дужност помоћника судије)

По испуњењу услова за стицање звања, кандидат поново полаже писмени испит и ако га положи добија звање за које је полагао.

По положеним теоријским и практичном испиту, кандидат добија звање и овлашћење за обављање функције.

Члан 5.

ЗВАЊЕ МЕРАЧА ВРЕМЕНА (ХРОНОМЕТРИСТЕ), може стећи лице које наврши 16 година живота и положи теоријски и практични испит предвиђен чл.4 овог Правилника.

Члан 6.

ЗВАЊЕ СУДИЈЕ, може стећи лице које је у звању мерача времена провело најмање две године, а за то време радиоло као мерач времена на најмање 4 такмичења и положило теоријске испите и практичан испит предвиђен чл.4 овог Правилника.

Члан 7.

Судија је овлашћен за вршење послова главног судије на такмичењима 2. и 3. категорије и других спортских функција на свим такмичењима.

Члан 8.

ЗВАЊЕ МЕЂУНАРОДНОГ СУДИЈЕ у ракетном моделарству стиче судија одлуком ЦИАМ ФАИ. Предлог подноси Комисија за ракетно моделарство ВСС.

Судија може бити предложен за међународног судију од стране Комисије уколико испуњава следеће услове:

- да је са успехом обављао дужност судије најмање 4 године,
- да има најмање 5 такмичења 2. категорије на којима је судио,
- да је активан у организацији Ваздухопловног савеза,
- да се обавезно служи једним од страних језика.

НАДЛЕЖНОСТ ЗА ИЗДАВАЊЕ И ПРОДУЖАВАЊЕ ЛЕГИТИМАЦИЈА

Члан 9.

За издавање спортских легитимација надлежна је служба ВСС.

ПРИЈАВЉИВАЊЕ ИСПИТА

Члан 10.

Пријава за полагање испита, подноси се Комисији за ракетно моделарство до 31.01. за календарску годину. Пријава треба да садржи:

- име и презиме кандидата,
- година и место рођења,
- школска спрема,
- адреса становања,
- две фотографије 3x4 цм (за оне који први пут полажу)
- звање уколико га има и такмичења на којима је радио.

Пријаву подноси Аероклуб за своје чланове.

Трошкове за полагање (такса) пада на терет аероклуба који предлаже кандидате или на саме кандидате.

ИСПИТНА КОМИСИЈА

Члан 11.

Испитну комисију одређује надлежни орган- Комисија за ракетно моделарство својим решењем од 31.01. сваке календарске године. Комисија се састоји од 3 члана. Испитну комисију чине за звања:

- Мерачи времена – Један мерач времена, један судије и један међународни судија,
- Судије – Двоје судија са активним стажом од најмање 5 година и један међународних судија,

Трошкови испитне комисије (путни трошкови и дневнице) спадају на терет непосредног организатора полагања.

ПОЛАГАЊЕ ИСПИТА

Члан 12.

Комисија за ракетно моделарство одређује 31.01. сваке календарске године датум и место полагања испита за звања.

Полагање писменог дела испита се мора обавити до почетка такмичарске сезоне, односно до 27. фебруара текуће године.

Уколико кандидат не задовољи на првом теоријском делу испита, не може полагати практичан део.

Уколико кандидат излази на други део писменог испита (после положеног првог испита и успешног стажирања на потребном броју такмичења) после положеног и тог дела, комисија оцењује са ПОЛОЖИО, или у супротном са НИЈЕ ПОЛОЖИО.

ИЗВЕШТАЈ ИСПИТНЕ КОМИСИЈЕ

Члан 13.

По завршеном раду комисија доставља попуњене испитне листе кандидата органу који ју је именовано- Комисији за ракетно моделарство. Испитна листа садржи:

- опште податке (назив звања за које се испит полаже, место и датум полагања, имена чланова комисије),
- посебни подаци: (подаци кандидата који су полагали)
- оцена комисије: (питања из теоријског дела и оцене практичног дела суђења на такмичењима. Као закључак комисија даје мишљење о могућностима и квалитету судије са општом оценом (положио, није положио). На основу извештаја испитне комисије у «КЊИГУ СУДИЈА» се уводе следећи подаци:
 - име, име оца и презиме кандидата,
 - дан, месец, година и место рођења,
 - школска спрема,
 - ученик и које школе, или запослен и где,
 - испит положио у месту дана,
 - стекао звање,
 - адреса становања,

Кандидату који је положио испит, надлежни орган издаје легитимацију спортског судије или мерача времена.

ИЗУЗЕТАК У КАТЕГОРИЗАЦИЈИ

Члан 14.

Изузетак у погледу поступности у разврставању судија може бити код дугогодишњих активних спортиста уз обавезу полагања испита за одређено звање. Одлуку о дозволи за полагање испита доноси Комисија за ракетно моделарство ВСС.

СУДИЈСКЕ ЛЕГИТИМАЦИЈЕ

Члан 15.

Пошто испуни услове за добијање одређеног звања и добије ово звање, спортском функционеру- судији, се издаје одговарајућа легитимација. Ову легитимацију издаје надлежна служба ВСС и она служи као званичан документ и овлашћење за вршење спортских функција.

ВСС води евиденцију издатих спортских легитимација, чија важност се мора обнављати сваке године о чему сведоче спортске маркице ВС и ФАИ. Уколико се не продужи легитимација у наредној години, иста губи исправност, и судија је дужан да се пријави за полагање писменог испита. Исто тако, ако судија није у тој години

изашао ни на једно такмочење (о чему сведочи потпис и печат организатора такмичења), судија је обавезан поново да полаже писмени испит.

Само они спортски функционери који имају прописно регистроване спортске легитимације имају право да врше оне спортске функције на такмичењима и при покушајима постављања рекорда, освајању услова за спортске значке и друго за које су овлашћени.

Мерачима времена се издају легитимације (старе плаве или сиве) где се уноси звање мерача времена или кандидата за мераче времена. У кљижицу се уписују сва такмичења где је учествовао као мерач времена, оцена судије и овера клуба домаћина такмичења.

Члан 16.

01.марта сваке године надлежни орган – стручна служба ВСС, је дужна да објави званичну листу судија.

СУДИЈА, ТАКМИЧАР И ТРЕНЕР

Члан 17.

Исто лице не може једновремено да буде такмичар и судија, или да врши било какву функцију везану са његово звање на истом такмичењу. Тренер, који има звање судије не може да суди на такмичењима на којима учествују такмичари које он тренира.

УСАВРШАВАЊЕ СУДИЈА

Члан 18.

Надлежни орган- Комисија за ракетно моделарство може да организује у сврху усавршавања судија, семинаре са циљем уједначавања критеријума суђења, размене мишљења, искустава, тумачење правилника и појединих одредби и сл.

ОЗНАКЕ ФУНКЦИЈА СУДИЈА

Члан 19.

Ознаке функција судија у ракетном моделарству су:

- Међународни судија – амблем ФАИ
- Судија – амблем ВСС
- Мерач времена – амблем Комисије за ракетно моделарство

Званична униформа судије за време обављања функције је плава кошуља или маица, односно тегет сако и панталоне сиве боје.

Ознаке функција судија се носе на униформи или на капи.

НАКНАДА ТРОШКОВА

Члан 20.

Судија и Делегат за вршење функција имају право на новчану надокнаду за свој рад као и путних трошкова а о висини истих надокнада одлучује Комисија за

ракетно моделарство, односно ВСС за Државна првенства. Непосредни организатор обезбеђује смештај и исхрану за именоване.

Мерачи времена имају право на новчану накнаду за свој рад, путне трошкове, смештај и исхрану на терет непосредног организатора такмичења.

ХРОНОМЕТРИ, МЕРНЕ ТРАКЕ И ДРУГИ УРЕЂАЈИ ЗА МЕРЕЊЕ

Члан 21.

Непосредни организатор такмичења је дужан да обезбеди судијама и мерачима времена све потребне уређаје, неопходне за правилно вршење функције. Судије су дужне да пре почетка такмичења провере исправност уређаја са којима ће радити мерачи времена: хронометре, мерне траке, двогледе, ваге, стартне ознаке, стартни уређај, стартна места и сл.

По завршеном такмичењу мерач времена је дужан да примљене уређаје врати организатору у исправном стању, у противном дужан је да надокнади штету ако је проузрокована његовом кривицом.

ПРАВА И ДУЖНОСТИ

Члан 22.

Судија у оквиру такмичења има право:

- да захтева од организатора такмичења испуњење техничко-спортских услова за правилно одвијање такмичења,
- да предложи искључење такмичара са такмичења за кога установи да нема право учешћа,
- да предложи искључење са такмичења сваког такмичара за неспортско понашање, или који учини било какав очигледан прекршај кажњив према прописима Општег спортског правилника и Спортског правилника ФАИ део 4б.

Судија је дужан:

- да савесно и објективно суди према одредбама Општег спортског правилника и Правилника ФАИ део 4б и правилника такмичења,
- да се детаљно упозна са правилником такмичења,
- да има правилан однос према такмичарима,
- да својим изгледом и понашањем чува лик судије,
- да се за време такмичења не упушта у дискусије са такмичарима и другим лицима и да својим правилним ставом у току суђења очува лик судије.

Мерач времена мора савесно да обави дужност која му је поверена према одредбама Општег спортског правилника и Правилника ФАИ део 4б и правилника такмичења

ОТКАЗИВАЊЕ УЧЕШЋА

Члан 23.

Уколико је судија спречен да благовремено дође ради обављања функције, дужан је да обавести организатора и орган који га је делегирао најкасније 48 часова пре почетка такмичења, у противном чини дисциплински прекршај. Судија је дужан да се јави организатору такмичења најкасније један час пре почетка такмичења.

ГУБИТАК ПРАВА ВРШЕЊА ФУНКЦИЈЕ СУДИЈЕ

Члан 24.

Судија и мерач времена губи право да обавља функцију у следећим случајевима:

- непродужавањем легитимације у одређеном року,
- не вршењем функције за које захтева његово звање, минималан број је једно такмичење у једној сезони,
- и другим случајевима која аутоматски повлаче за собом губитак права и звања судије као: смрт, самовољан престанак, одлуком дисциплинске комисије и судском пресудом у трајању затвора дужом од шест месеци.

ДИСЦИПЛИНСКА ОДГОВОРНОСТ

Члан 25.

У погледу дисциплинске одговорности примењује се поступак предвиђен Општим спортским правилником ВСС (Чланови 11.1 до 11.14)

ЖАЛБЕ

Члан 26.

На изречене казне судија има право жалбе према Општем спортском правилнику ВСС .

НАГРАДЕ И ПОХВАЛЕ СУДИЈА

Члан 27.

За дугогодишње успешно суђење и залагање у вршењу функција, судије могу добијати награде и похвале.

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 28.

Сва питања која нису регулисана овим Правилником, а односе се на судије примењиваће се важеће одредбе Општег спортског правилника, Спортског правилника ФАИ део 4б. Право тумачења овог Правилника има Комисија за ракетно моделарство ВСС.

Члан 29.

Усвајањем овог Правилника престаје да важи Правилник од 08.12.1979. године.

Правилник је усвојен на седници Комисије за ракетно моделарство дана 26.04.2008.године у Врднику.

КОМИСИЈА ЗА
РАКЕТНО МОДЕЛАРСТВО ВСС
ПРЕДСЕДНИК

Драган Јевтић